

PNLP VELUTINA

[Pleno do Parlamento de Galicia do 20 de decembro de 2017
Publicada no Diario de Desións núm. 55 da Xª lexislatura]

O señor PRESIDENTE: Debateremos agora de xeito acumulado tres proposicións non de lei: do Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego, do Grupo Parlamentario Socialista e do Grupo Parlamentario de En Marea, todas elas sobre actuacións para a erradicación da avésa *velutina*.

Proposición non de lei do G. P. do Bloque Nacionalista Galego, por iniciativa de D. José Luis Rivas Cruz e cinco deputados/as máis, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego para frear o avance da presenza da avésa *velutina* en Galicia e o establecemento de mecanismos de loita biolóxica contra esa especie

Proposición non de lei do G. P. dos Socialistas de Galicia, por iniciativa de D. José Manuel Pérez Seco e D. José Antonio Quiroga Díaz, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa realización no ano 2018 dun trampeo masivo contra a avésa *velutina*, profundar na investigación e erradicar esta especie, así como afrontar os danos causados na poboación apícola e incluír os representantes do sector na comisión de seguimento

Proposición non de lei do G. P. de En Marea, por iniciativa de Dª Paula Quinteiro Araújo e D. David Rodríguez Estévez, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego para a posta en marcha no ano 2018 dun plan de choque para o control da poboación da avésa *velutina*, a posta en funcionamento, de xeito efectivo, da comisión de seguimento e a apertura de liñas de investigación ao respecto, así como a apertura dunha liña de axudas específica para paliar as perdas sufridas polos apicultores

O señor PRESIDENTE: A estas proposicións presentóuselles unha emenda do Grupo Parlamentario Popular.

(O Grupo Parlamentario Popular de Galicia, a través do seu portavoz e por iniciativa da deputada Raquel Arias Rodríguez, ao abeiro do disposto no artigo 161.2 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta, ante esa Mesa, a seguinte emenda a esta proposición non de lei.

Emenda de substitución.

Débase substituír o texto da parte resolutiva polo que se segue a continuación:

«O Parlamento de Galicia insta á Xunta de Galicia a:

1) Seguir incidindo en 2018 nas medidas contra a Vespa Velutina tanto no que respecta ás labores de trampeo, aínda que sempre circunscritas ás recomendacións dos técnicos en base aos resultados das investigacións e estudos que se efectúen ao respecto; como na información que se traslada á cidadanía sobre esta especie invasora; a formación ofertada ao persoal implicado no control e na erradicación da praga e a investigación que sobre esta especie se está a levar a cabo.

2) Convocar unha reunión da Comisión de Seguemento coa participación, tal como acordou coas asociacións a Xunta no mes de xullo, da Xunta, Fegamp, sector apícola e investigadores.

3) *Dirixirse ás Deputacións provinciais para convidalas a sumarse á loita que se está a desenvolver contra a Vespa Velutina para dende a coordinación de todas as administracións afectadas e os colectivos facer un fronte común que permita optimizar os recursos e as accións a implementar.»)*

O señor PRESIDENTE: Para formular a proposición non de lei ten, en primeiro lugar, a palabra o señor Rivas Cruz.

O señor RIVAS CRUZ: Moitas grazas, señor presidente.

Bo día a todos e a todas. Bo día representantes da Plataforma Stop Velutina.

Permítanme que lles conte un conto; non vai ser un conto de Nadal, sería acaído, pero este tamén o é. Cando a nespriña do castiñeiro comezou a visitarnos con intencións de quedar, as alarmas soaron e desde o BNG e a oposición comezamos a traer iniciativas para que se tomase en serio o problema, logo de ver o acontecido en Italia. ¡Como se cantara un carro! Sempre votaron en contra de facer algo, agardaban a chegada do Espírito Santo en forma de *Torymus*. E hai un mes o BNG presentou a última; vostedes tombárona. Hai menos dunha semana, a pomba branca pousou na Consellería de Medio Rural, e vostedes fixeron unha síntese do presentado ao longo do ano pola oposición e preséntannos con aire triunfal unha iniciativa trampa. Se a votamos a favor, o rédito é seu; se votamos en contra, contradicimos o noso discurso.

Desde o BNG sabemos que cando o problema se faga insoportable e a *Vespa velutina* chegue ás vilas e ás cidades farán como nos lumes: sacarán un paquete de medidas, que nós xa teremos enunciado, e ocuparán os titulares dos medios de prensa e propaganda dos que dispoñen, pero será moito tempo o perdido.

Porque a *velutina* está aí, cada vez máis presente, cada vez máis abafante para as abellas, os insectos, as producións agrícolas, as persoas, o medio ambiente. Porque a alarma é real, a xente está asustada. Este verán eses helicópteros zoadores roldaban as casas das aldeas roendo os figos das figueiras, as peras das hortas, as uvas dos bacelos, a seiva dos salgueiros choróns e, sobre todo, capturando todo insecto voador que se cruzase, e as colmeas. De nada servían xa en pleno verán as trampas nas alvarizas e nesas árbores citadas que condensaban centenaes de individuos ameazantes para persoas e facendas.

A peor alarma xorde cando a xente do común ve como todos os esforzos son inútiles e como cada ano que pasa a presión se ve multiplicada exponencialmente, porque cando se dan novas ao 112 dun niño, se veñen os da Xunta, todo son desculpas; ben, se está facilón, retírase. Logo, son os do concello os que retiran a maior parte deles. Pero o máis grave está no risco para a xente. Xa sei que a xente das aldeas estamos afeitos a convivir con bichos, pero con bichos coñecidos, cos de sempre, e non vai con segundas. O que botamos en falta, o que a xente bota en falta, é que a Xunta se decida a actuar seriamente e con rigor.

Desde a Plataforma Stop Velutina de Galicia trasladóusenos a todos os grupos desta cámara unha serie de inquiredanzas e propostas de medidas que facemos nosas polo acaídas e polo que de coñecemento do problema mostraron.

O combate principal sitúase na primavera, no trampeo masivo feito no momento idóneo. Masivo e intensivo en todo o territorio; idóneo porque vai ser o capricho meteorolóxico quen marque o momento apropiado para facelo. E hai que estar preparados. Debería ser feito polas consellerías competentes na materia e consistiría na entrega dunhas cincuenta mil trampas cos seus atraentes, e non só aos apicultores, incluíría tamén os concellos e os colexios. Esta nova distribución é fundamental para que o trampeo funcione. Este trampeo require un seguimento

que obriga, como mínimo, a unhas seis visitas a cada unha das trampas ao longo do ano, unha de colocación e cinco de reposición, levando un control de resultados positivos ou negativos e mais de cada unha das accións efectuadas.

A estas alturas, cando un fala coa xente afectada, principalmente coa xente do medio rural, detecta un descoñecemento da praga e dos comportamentos dese tártago, e continúa a chamar para a destrución de niños neste tempo, cando agora xa son só celulosa deshabitada. Por iso cremos que esta campaña de trameo e de loita debe ser xeneralizada con implicación de toda a poboación. Por exemplo, a identificación de niños primarios é esencial, os medios de comunicación deberían estar ao servizo do ben común, dando información veraz do que sabemos do bichiño, que non é moito, dos riscos e do que non se debe facer e de como identificar niños, tanto primarios como secundarios. Temos que ter coidado de non acrecentar o mal que a *Vespa velutina* está a facer nas poboacións de insectos do país, destruindo niños, por exemplo, de *Vespa crabro* e outras especies autóctonas, que se confunden facilmente pola xente que non sabe de que vai o asunto. Estoutras nespras dabondo teñen co que teñen.

A terceira medida: sería precisa na loita contra esta especie invasora poñer parte do coñecemento desta especie, o seu comportamento neste noso territorio e as súas debilidades para podermos chegar a métodos de loita biolóxica, a única que nos pode garantir o éxito sen danos ambientais. Precisamos unha feromona selectiva atraente de raíñas —non para proclamar a república, non se asusten— para capturalas selectivamente. Precisamos liñas de posible loita biolóxica, a loita máis efectiva.

Para este labor vai ser necesario unificar a actividade investigadora e financeira. As investigacións provenientes de organismos públicos, porque estes contan coa vantaxe que supón a ausencia de lucro económico como obxectivo, o cal en si é unha garantía.

De momento, a loita contra a *velutina* non a lidera o Goberno galego, e isto é triste. Precisamente, vista a quietude mostrada, as deputacións da Coruña, Lugo e Pontevedra toman a iniciativa, asinando acordos de investigación e trameo e poñendo cartos:

Deputación da Coruña, ano 2017, 137.378,82 euros, convenio coa Universidade de Santiago de Compostela, aquí e no Campus de Lugo. Catro liñas de investigación prioritarias: unha, estratexias de control, desenvolvemento, obtención e testaxe dun biocida específico para a loita contra a *Vespa velutina*; dous, cartografía e distribución potencial; tres, estratexias alternativas de loita biolóxica; catro, avaliación do impacto socioeconómico da praga.

As deputacións de Lugo e Pontevedra fixeron tamén acordos para actuar na solución. E non me vou estender.

Pero entre as tres deputacións asumen en solitario 200.000 euros en investigación fronte a 50.000 da Consellería. Sería o lóxico e o normal que a Comisión de seguimento, se existe, fose quen de unificar os esforzos, orientar e, sobre todo, contar cos colectivos afectados, que teñen opinión cualificada e que demostraron implicación activa no problema desde o comezo.

O Goberno galego, por medio das consellerías implicadas na xestión desta invasión, ten o deber de poñer os medios necesarios para deter o avance deste tártago, na consciencia de que só son medibles a longo prazo. Esta actividade investigadora é fundamental se queremos establecer un plan de loita estable aplicable. Pero fai falta decisión política e a investigación hai que pagala.

Non imos aceptar as emendas, entre outras cousas, porque nos parecen irrisorias. Hai unha soamente aceptable, que é que a Comisión de seguimento se reúna co sector apícola e con Stop Velutina, así como con todos os implicados; cando vostedes a poñen é que xa o teñen decidido e, polo tanto, non imos perder o tempo. E, sobre todo, parécenos que xa está ben de tanto autobombo e de que a súa emenda sexa seguir na loita que non fan.

Moitas grazas. (*Aplausos.*)

A señora PRESIDENTA (Solla Fernández): Grazas, señor Rivas Cruz.

Por parte do grupo propoñente do Grupo dos Socialistas de Galicia ten a palabra o señor José Manuel Pérez Seco.

O señor PÉREZ SECO: Grazas, presidenta.

Señorías, bo día.

Tamén darlles a benvida aos membros de Stop Velutina e membros da Casa do Mel de Goente.

Hoxe traemos un tema que supón unha preocupación: a *Vespa velutina*. O seu asentamento definitivo en Galicia —como saben— está a coller uns niveis alarmantes, xa que afecta de xeito notable as expectativas da fauna local, os froitos e, principalmente, a poboación de abellas melíferas.

Fagamos memoria, repasemos como chegou a *velutina* a Galicia: en 2004 chegou ao continente europeo; no 2010 chegou ao norte peninsular; no 2012 empezou a detectarse na Galicia costeira. Hai cinco anos que está aquí en Galicia, dende que comezou a detectarse en Galicia; cinco anos nos que, dada a súa capacidade de adaptación e expansión, esta especie se está espallando por todo o territorio da nosa comunidade. Debido ao seu gran tamaño e agresividade, supón un gran problema, por un lado, para a saúde humana e, por outro, é unha depredadora da *Apis mellifera*, que é a produtora de mel, sen esquecer que esta última realiza outra función fundamental para a conservación da vida humana: a polinización. E é depredadora porque causa un gran número de baixas nas colmeas e alarma entre os apicultores galegos, que, a pesar de todos os seus esforzos, se ven desbordados por esta continxencia.

A *Vespa velutina* está poñendo en perigo unha relevante e crecente actividade socioeconómica, saúde humana e, ademais, as posibilidades de adecuar a polinización. A *avespa velutina* é difícil de controlar, porque as súas colonias poden proliferar rapidamente, teñen densidade de niños relativamente altas e pode ser un desafío atopar niños en áreas non urbanas.

¿Que medidas se levaron a cabo ata agora? Programas de localización e de retirada de niños. Pero son insuficientes ou, polo menos, non están dando os resultados esperados, dadas as características reprodutoras desta especie invasora. Isto lévanos á seguinte conclusión: as solucións para controlar e estabilizar as poboacións de *velutina* pasan irremediabilmente pola investigación; investigación necesaria para dar con fórmulas de control que non teñan efectos colaterais na fauna e na flora, independentemente de que se fagan accións puntuais como a localización e a retirada de niños que mencionamos antes.

Miren, señores, o cambio climático chegou para quedar e con el chegaron condicións climatolóxicas especialmente favorables para a expansión desta especie. As condicións deste inverno e primavera de 2017, como foi a ausencia de frío, non reduciron a actividade de moitos niños de *velutina*, nin reduciron o número de raíñas procreadoras como viña sucedendo nos últimos anos, co cal os apicultores e

os produtores de froita están temendo unha repunta da actividade da *velutina*. Estamos ante condicións distintas. O cambio climático é unha realidade. Polo tanto, o que antes servía agora xa non funciona.

Por todo isto é imprescindible redobrar e canalizar adecuadamente os esforzos para loitar con efectividade contra esta praga, poñer medidas concretas sobre a mesa. Estas son as que plantexamos dende o Grupo Socialista:

Primeira, o trampeo masivo, que deberá comezar no mes de febreiro como moi tarde, antes de que as temperaturas aumenten, e comezar polas zonas máis cálidas da comunidade autónoma, logo ir avanzando progresivamente cara ao resto de Galicia. Prevención. Trátase de prever a súa expansión e de controlar así o número de exemplares.

Segunda, a investigación. A potenciación da investigación é imprescindible para coñecer adecuadamente os comportamentos e as características da *velutina* e para atopar fórmulas adecuadas coas que combatela. E da investigación á práctica, atopar fórmulas para traspasar os avances das investigacións ao seu uso real, combater a *velutina* da forma máis eficaz e eficiente. ¡Tomen nota do esforzo que están a facer as tres deputacións gobernadas polos socialistas!

Terceira, unificar esforzos. O combate dunha praga coas características da *velutina* require unificar esforzos e contar coa participación dos axentes implicados nesta loita. Por esta razón entendemos que a presenza e a integración do tecido asociativo apícola galego, ao igual que outros sectores afectados, son necesarias para atopar as mellores fórmulas de extinción e control da praga. É dicir, implicar o sector apícola e todos os sectores afectados en dous ámbitos: primeiro, na procura de solucións; segundo, na achega dos problemas reais que están a sufrir. É imprescindible e de vital importancia para acadar o control definitivo desta praga.

Cuarto liña, formación. Coñecer as características da praga por parte da poboación implicada nun labor de divulgación que debe ir dende os centros de ensino ata a poboación en xeral. Debe comprender o coñecemento das características da *Vespa velutina*, o seu comportamento tanto individual como colectivo, as particularidades dos niños; en definitiva, todo aquilo que supoña un coñecemento certo desta praga. A formación é fundamental para as persoas que teñen a misión de extinguilas. E a formación neste eido tense que tratar a todos os niveis e crear unha conciencia social para tratar de facerlle fronte dende todos os ámbitos da sociedade. Canto maior sexa o coñecemento do tema por parte da poboación, máis ollos e máis mans se terán para facerlle fronte.

E, por último, a prevención. Xa falamos antes do importante que era comezar canto antes de que chegue a calor. Pouco despois de levar a cabo o trampeo levaranse a cabo as accións necesarias para evitar un incremento do número de niños primarios, e así axudar no control de individuos da colonia da *velutina*.

En resumo, as medidas son: trampeo masivo antes de que chegue a calor; investigación, e da investigación pasar á práctica; terceiro, unificar esforzos, é dicir, contar con todos os axentes implicados; cuarto, formación, que implica o coñecemento e a divulgación; e quinto, prevención, canto antes reducir os niños primarios.

E por iso, hoxe dende o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presentamos a seguinte proposición non de lei:

«O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1º. Comezar o trampeo en tempo; de febreiro a abril nas zonas máis cálidas e de marzo a maio no resto da comunidade.

2º. Afrontar o custo de compra de 50.000 trampas máis atraente necesario para que este mecanismo sexa efectivo.

3º. Facer unha campaña informativa e divulgativa de como utilizar os medios para a erradicación deste insecto.

4º. Establecer quen ou os que deben colocar as trampas para realizar un trameo masivo.

5º. Dotar unha partida orzamentaria suficiente para profundar na investigación co fin de atopar ou mellorar os sistemas de erradicación desta especie.

6º. Establecer axudas directas para facerlles fronte aos danos causados pola avespa asiática.

7º. Abrir a Comisión de seguimento aos representantes do sector apícola.»

Máis nada e moitas grazas. (*Aplausos.*)

A señora PRESIDENTA (Solla Fernández): Grazas, señor Pérez Seco.

Eu pregaría silencio na Cámara.

Ten a palabra por parte do grupo propoñente de En Marea a señora Paula Quinteiro Araújo.

A señora QUINTEIRO ARAÚJO: Grazas, presidenta.

Bo día.

Tamén, en primeiro lugar, queremos saudar as compañeiras da Plataforma Stop Velutina que nos acompañan. Ademais, temos que dicir que, en realidade, a maior parte das propostas que traemos hoxe son grazas á súa información, á súa persistencia na mobilización e na visibilización da loita contra a *Vespa velutina*.

Xa están moitas das cuestións ditas. Como xa sabemos, esta especie invasora chegou no ano 2012, e hoxe, cinco anos despois, temos practicamente o 70 % do noso territorio colonizado. Isto dá ben a mostra da situación na que nos atopamos en Galicia: é unha das zonas máis afectadas do conxunto do Estado español, e é evidente que non se está a facer o suficiente polas cifras que manexamos, e as evidencias están á vista de todas.

De feito, nós pensamos que non se está a facer practicamente nada. Hai unha falta de vontade política que se pode ver exemplificada dunha maneira moi clara na falta dun orzamento específico para combater a *Vespa velutina*. Vemos que dende o 2012 se intenta só pór en marcha medidas parciais. Falta un plan global de acción que tome en serio esta ameaza. E os apicultores levan moito tempo visibilizando e alertando do grave perigo que supón esta especie invasora para as colmeas, pero tamén advertindo de que este é un problema que nos ocupa ao conxunto da sociedade, non unicamente só aos apicultores senón que os danos medioambientais desta especie nos afectan a todas as galegas e os galegos. E a situación non admite demora. Como digo, os datos son moi preocupantes, a evolución ademais é altamente rápida, temos que pórle freo xa, e os danos son económicos, medioambientais, ecolóxicos, cada vez son máis graves, e a medida que pasa o tempo vainos resultar moito máis difícil facerlle fronte a esta especie.

Traemos esta iniciativa coa intención de que o Goberno galego tome este problema como unha prioridade, que tome este traballo como unha implicación en serio e que realmente se poña a traballar na coordinación necesaria para loitar contra a *Vespa velutina*.

E vou remarcar algunhas das medidas que nos parecen fundamentais. Xa están mencionadas polos outros grupos da oposición, pero recalcar que o que precisamos é un plan integral e non medidas parciais alleas. Precisamos un espazo onde se coordine e onde se traballe de xeito coordinado para loitar contra a *Vespa velutina*, porque na actualidade é un auténtico caos e as respostas son totalmente descoordinadas, parciais e non son suficientes.

En primeiro lugar, pensamos que hai que levar a cabo un plan de choque que nos permita control poboacional. E para este fin precisamos un trampeo masivo, que hai que efectuar xa no ano 2018, e hai que facer unha distribución de trampas sistemática, masiva e coordinada. É importante tamén —como xa se comentou— facelo en tempo, non esperar máis alá de xaneiro para ter este plan artellado, e que o trampeo se efectúe entre febreiro e abril-maio, segundo a zona.

É certo que o ano pasado a Consellería de Medio Rural repartiu trampas, 10.000 trampas, pero non é suficiente porque —como volvo incidir— ten que ser masivo. E, por suposto, hai que protexer os apiarios, pero tamén hai que protexer as zonas periurbanas para este control poboacional, que debe ser o noso fin no medio prazo.

E para facilitar este trampeo masivo pensamos que, ademais de financiar as trampas, debe facerse unha campaña de sensibilización para o conxunto da sociedade e prestando especial atención aos centros educativos, que pensamos que poden desenvolver un labor fundamental neste traballo. E sobre todo hai que ir un paso máis alá, hai que colocar as trampas, pero tamén hai que despois telas identificadas e facer unhas valoracións posteriores para valorar a eficacia destas trampas, onde se están recollendo máis e verificar a súa colocación.

En segundo lugar, por suposto, tense que investir moitísimo máis en investigación. Na actualidade é ridículo en comparación co que se está a investir dende outras administracións. Sobre todo é necesario que a actividade investigadora se unifique, e hai que dotala de fondos públicos. Que haxa nestes momentos un único convenio asinado entre as universidades de Santiago e Vigo co Ministerio de Medio Ambiente é totalmente insuficiente, precisamos dispor de moitos máis convenios de investigación. E moitas veces anúncianse estes convenios de investigación pero despois na práctica non se concretan e non se levan a cabo, unicamente serven para dar determinados titulares nalgúns sitios. E a investigación é clave, porque hai que coñecer esta especie, como funciona e como se adaptou tamén a esta zona xeográfica.

Por outra parte, tamén pensamos que son necesarias axudas para o sector. O Plan apícola resulta totalmente insuficiente porque non contempla estas axudas específicas para facer fronte aos danos da praga. E necesitamos abrir esta liña de axudas específicas para paliar as perdas sufridas, tanto as derivadas das perdas físicas de animais como tamén dos gastos derivados da xestión desta praga.

E, por último, a Comisión de seguimento ten que funcionar, e levamos repetindo esta cuestión en numerosas ocasións na Comisión de Medio Rural. A Comisión de seguimento non se reúne, non funciona e, ademais, non incorpora os sectores que están afectados. Esta é unha reivindicación reiterada. Parece que agora a asumen, alegrámonos, e esperamos que tomen en serio esta necesaria comisión de seguimento, que se reúna con moita máis frecuencia e, sobre todo, que incorpore o sector asociativo apícola, porque nin se sabe que fai, nin se sabe con quen se reúne nin se sabe absolutamente nada.

Todas estas medidas non van servir de nada se non están dotadas dunha partida orzamentaria. E non entendemos por que se rexeitou a emenda presentada polo noso grupo xusto moi recentemente, na que pediamos precisamente unha cantidade pequena, que, obviamente, non ía resolver todo o problema da *Vespa velutina*, pero que era un

comezo para un plan de loita contra a *Vespa velutina* nos orzamentos da Consellería de Medio Rural. Se non temos orzamentos todo vai quedar en papel mollado.

E tamén, relacionado coa coordinación necesaria, precisamos socializar moito máis o que se fala e o que se debate nesta comisión de seguimento. Pero tamén as aportacións que se trasladan, por exemplo, ao Grupo de Traballo de Especies Exóticas Invasoras e ao Subgrupo de Traballo do Avispón Asiático, onde están o Ministerio de Agricultura, Pesca, Alimentación e Medio Ambiente e as comunidades autónomas afectadas. Precisamos incorporar este debate de maneira moito máis real ao Parlamento de Galicia.

E por iso pérecenos sinceramente que a súa emenda é unha burla. En concreto, refírome ao punto 1 e ao punto 3. No primeiro punto comezan dicindo: «Seguir incidindo en 2018 nas medidas contra a *Vespa velutina*», e pasan a enumerar unha serie de accións que se fan en materia de formación, de investigación, de trampeo, etc. E, obviamente, este punto dá a entender que cren que o que se está facendo é suficiente, que xa está, que se está facendo; todo o que nós propomos nesta iniciativa que traemos hoxe os tres grupos da oposición xa se está facendo. Os datos están aí. Un punto concreto: investigación, ¡un convenio asinado! En realidade, ¿cren que xa se está investigando na loita contra a *Vespa velutina*? Son datos claramente insuficientes e precisamos que realmente se tomen en serio esta loita, e non unicamente para dar titulares.

O punto 3 tampouco, sinceramente, nos parece axeitado. E xa se comentou que as deputacións e todas as administracións deben traballar nesta coordinación contra a *Vespa velutina*, pero o que se precisa é coordinación. Xa están traballando as deputacións, ás veces moito máis que a propia Xunta de Galicia.

O único punto que nos parece aceptable —como xa comentei— é o punto 2. Aínda que xa tiña que ter estado asumido hai moito tempo, aceptámolo. De feito, imos solicitar a votación por puntos, se vostedes aceptan votar este punto.

E vou rematando. Con este tema eu pídolles que saian dos titulares, que poñan en marcha realmente medidas eficaces; se tanto estamos na lexislatura do rural, tómense en serio medidas para protexer a xente que traballa, que xera emprego e que segue dinamizando o noso rural, e non unicamente esas propagandas. A loita contra a *Vespa velutina* non é unha cuestión só dos apicultores e das apicultoras, é unha cuestión que debe ocupar o conxunto da sociedade galega e que non pode seguir pasando moito máis tempo porque temos que pór en marcha un plan integral de inmediato.

Nada máis e moitas grazas. (*Aplausos.*)

A señora PRESIDENTA (Solla Fernández): Grazas, señora Quinteiro Araújo.

Por parte do grupo non propoñente, do Grupo Popular de Galicia, ten a palabra a señora Raquel Arias Rodríguez.

A señora ARIAS RODRÍGUEZ: Grazas, presidenta.

Señorías.

Benvidos aos que hoxe nos acompañan dende a tribuna.

Na exposición de motivos, os tres grupos que estiveron aquí falando antes ca min coincidían na belixerancia da especie da *velutina*; na súa notable adaptación a este medio, en especial nos últimos anos co incremento das temperaturas; na necesidade de coñecer mellor o inimigo para saber como lle facer fronte; na conveniencia e necesidade de informar e formar os que traballan coas avespas e coas abellas, pero tamén a poboación en xeral; e na necesidade de que todas as actuacións estean coordinadas e unificadas. Consideracións que —xa lles digo— non podemos máis que coincidir nelas dende o Grupo Popular. E coincidir tamén en que estas consideracións e as propostas que vostedes fan o

que nos veñen dicir é que o que está facendo a Xunta de Galicia vai na liña adecuada, porque todo o que vostedes propoñen, excepto o trampeo masivo, son medidas que leva facendo a Xunta de Galicia dende o ano 2012. E espero que todos coincidamos tamén —e estou segura de que si— en que a *Vespa velutina* veu para quedar con nós. Dicir isto e afirmar isto non é que dende o Partido Popular nos poñamos de brazos cruzados esperando, senón que dende o Partido Popular o que queremos é saber cal é a realidade do problema, porque só sabendo cal é a realidade e como están as cousas de verdade é como se lle vai poder facer fronte.

Pois ben, no que atinxe a colaboración do que aquí se falaba, hai que salientar que dende que se detectou a presenza da *velutina* no ano 2012 —por certo, é unha pena que non estea o señor Villares, tiña hoxe unha boa oportunidade para saber a diferenza entre a *velutina* e a *avespiña* do castiñeiro—... Ben, como dicíamos, no 2012 chega a *velutina* a Galicia e no mesmo momento a Xunta de Galicia ponse en contacto cos concellos e ponse en contacto tamén cos propietarios de colmeas e coas asociacións, e coordinadamente empezan a traballar. De xeito que no 2014 se establece xa o Plan de control da *Vespa velutina* con catro puntos: a repartición de trampas para a captura de niños, a retirada e a inactividade de niños, campañas de formación e información e mais a posta en marcha e o asinamento de convenios para a investigación. Catro cousas que hoxe reclaman vostedes e que xa están dende o ano 2014.

E no ano 2015 ponse en marcha a Comisión de seguimento. Señor Pérez Seco, vostedes dicían no seu argumentario que se poña en marcha a Comisión de seguimento. Unha comisión de seguimento que está en marcha dende o ano 2015, coa participación de tres consellerías: Medio Ambiente, Medio Rural e Vicepresidencia, e tamén dos concellos. Neste momento hai 106 concellos representados. E como dicíamos, e como tamén o dicían vostedes, nas próximas reunións, como xa falamos tamén nas distintas comisións, irán tamén —porque cremos ademais que iso é necesario— as asociacións e a parte de investigación.

E polo que atinxe o trampeo masivo. Ben, vostedes falan aquí de 50.000 trampas. Oia: ¡que coincidencia!, os tres grupos din 50.000 trampas; non 70.000, non 43.000, ¡50.000 cravadiñas! ¿Xa me dirán vostedes que estudo científico teñen para falar exactamente os tres grupos do mesmo número? Porque a verdade é que os datos que nós temos, os estudos científicos que nós temos, é aos que todos poden ter acceso porque son públicos, non hai nin un só que aconselle que se faga este trampeo masivo, nin un só! E se estamos equivocados e vostedes os coñecen, é bo que os poñan sobre da mesa, é bo que se empece a falar deles, porque todos estaríamos encantados de aceptalo.

Miren, o plan galego di que non se pode facer trampeo masivo. Pero, iso si, lévase facendo dende o principio no contorno das colmeas; trampeo que se lles dá aos apicultores de xeito totalmente gratuito, igual que os atraentes ¿Que por que non se fai masivo? Pois porque os atraentes que se coñecen ata o de agora non son selectivos, collen todo tipo de insectos que pasan por alí, tamén a *avespa autóctona*, que é o depredador natural da *velutina*. E, por tanto, vostedes que son tan ecoloxistas —polo cal me felicito—, e nós tamén, facer un trampeo masivo sería un gravísimo dano para a biodiversidade. Non o aconsella a estratexia galega, pero é que o prohibe o plan estatal, que recolle as experiencias dos oito países nos que está nestes momentos a *Vespa velutina* e das comunidades autónomas. E, claro, vostedes dirán: ¿Que van facer? Os dous do Partido Popular, loxicamente póñense de acordo e dinnos que non. Pois non, porque tamén os vascos din que non se pode facer trampeo masivo. E tamén os franceses din que non se pode facer trampeo masivo. E os estudos das universidades de Vigo —que a Xunta si que ten convenios coas universidades de Vigo e de Santiago—, pois os estudos da Universidade de Vigo, que se viñeron dar a coñecer hai pouquiños días, din que o trampeo masivo é totalmente desaconsellable. Porque, miren: en cada trampa e por cada *velutina* que aparece, aparecen cen individuos que non son de *Vespa velutina*, e por cada *velutina* que matamos, estamos matando cen insectos que están facendo o seu traballo no medio ambiente. Por tanto, moito coidado con dicir alegremente o do trampeo masivo.

Tamén din o mesmo estudos que se están facendo, por exemplo, polo boletín científico da Sociedade Galega de Historia Natural en Ferrolterra. E un estudo publicado recentemente por Monceau & Thiéry, francés, que reflicte, entre outras conclusións, que nun estudo realizado na vila francesa de Andernos, onde se puxeron moitas trampas por un estudo que fixo o concello, ese mesmo ano detectouse que había moita máis *Vespa velutina*, pero que se incrementara tamén o número de niños que apareceron. Por certo, o mesmo que estivo pasando este ano no concello do Cervo, na Mariña lucense.

Por tanto, o trameo masivo está desaconsellado. Nós propoñemos que cando haxa estudos, e aí será onde teremos que seguir estudando, dun atraente que realmente sexa específico para a *velutina*, por suposto que haberá que ir cara a el.

E vostedes falan das investigacións. Miren, está habendo contratos coas universidades de Vigo e de Santiago para investigar, universidades que —como dicimos— están dando xa os primeiros resultados. Pero non nos quedamos aí, agora mesmo neste mesmo momento está solicitado ao Interreg Sudoe unha axuda por parte de Galicia, das universidades de Vigo e de Santiago, de centros investigadores vascos, franceses, portugueses, e ata vinte beneficiarios máis para de forma conxunta adquirir axudas para estudar sobre a *Vespa velutina*.

No que vai de ano, retiráronse 21.000 niños —en 2016, 11.000 niños— e repartíronse 60.000 folletos, 1.700 carteis, 124.000 insercións en medios de comunicacións, charlas informativas —todo o servizo de Medio Rural, os técnicos dispostos para dar esas charlas onde se lles piden—, máis de vinte e nove xornadas de formación, 1.100 persoas formadas, axudas para que os apicultores poidan tamén celebrar esas xornadas, axudas aos apicultores, que se incrementaron este ano un 35 % respecto do anterior, e que poden incluír a alimentación para as colmeas, posto que ao sufrir estrés non saen buscar esa alimentación, e tamén para adquirir abellas raíñas.

En definitiva, un conxunto de medidas que seguro que non son suficientes, que se seguirá traballando nelas, que se segue a liña de todo o que se está facendo en todos os países onde hai *Vespa velutina*, e unha axuda para a que, loxicamente, si que necesitamos o apoio das deputacións. Díganme vostedes: ¿cantos folletos puxeron as deputacións á disposición das persoas?, ¿cantos cursos de formación?, ¿cantos medios para poder coller os niños?, ¿cantas trampas deron ata o de agora? Ben, iso si, a Deputación de Lugo acaba de anunciar a bombo e platillo que ela ten un método innovador, di o alcalde de Burela; entón, van propoñerlles aos concellos que se queren lles dan trampas, que é algo moi innovador, algo que leva facendo a Xunta de Galicia dende o ano 2014. Claro que isto o dixo o alcalde de Burela, e en seguida o alcalde de Castroverde, que pensou que aínda andaban de congreso dixo: ¡Home!, iso non, é mellor dispararlle con escopetas. Entón, imos ver se se poñen de acordo.

Eu creo sinceramente que o mellor é que nos poñamos de acordo, que as deputacións se poñan a traballar en serio, que non teñan medo en coordinarse coa Xunta, que leva moitos anos traballando nisto, que a súa obriga é asesorar os concellos, axudar os concellos, porque é a súa razón de ser, se non, ¿para que as queremos?, e que todos xuntos, con asociacións de apicultores, con todos os implicados, traballemos para minimizar os efectos da *Vespa velutina*. Porque, ¡ogallá nos equivoquemos!, pero o que parece é que convivir con ela imos ter que convivir. Minimicemos pois os efectos que produce. E, por tanto, trameo si, pero de momento nos límites das colmeas, para minimizar os danos que lles provocan ás colmeas. Pero non trameo masivo fóra, porque estaríamos facendo un dano enorme á biodiversidade. E non o di Raquel Arias, dino todos os estudos que se coñecen ata o de agora.

Nada máis e moitas grazas. *(Aplausos.)*

O señor PRESIDENTE (Calvo Pouso): Moitas grazas, señora Arias.

Por parte dos grupos autores a proposición non de lei ten a palabra o señor Rivas Cruz.

O señor RIVAS CRUZ: Moitas grazas.

Nós non imos decretar a guerra entre as deputacións e a Xunta, evidentemente que non, chamamos antes á coordinación, pero si podemos facer un balanço dos medios postos e intencións sobre todo, da maneira de poñelos. Non sei quen ten máis folletos, nin quen cuspe máis lonxe, o que si sei é que é necesario que vostedes se poñan as pilas, que a Xunta de Galicia se poña as pilas.

Miren, en canto ao trameo masivo... Eu recordo cando combatiamos o piollo das abellas con fume de tabaco, e se era de picadura funcionaba mellor. De aí pasamos a unha alerta tremenda, que foi a varroa. Non houbo barreiras, a administración non fixo nada para frear a chegada dela, e estaban os Pireneos, e despois estaban outra serie de medidas que podían atrasar polo menos a chegada. Os apicultores buscámonos a vida, e os apicultores foron os que buscaron a solución para a varroa e para moitas outras cousas.

Polo tanto, eu creo que nisto algo teñen que dicir. E cando os apicultores, que son os principais ou polo menos case todos eles son militantes do equilibrio medioambiental, falan de trameo masivo, algo saben. Tampouco se lles fixo caso cos neurotóxicos. En Francia prohibíronse pero aquí non, e rebentáronnos as abellas, meteron unha debilidade biolóxica tremenda. Certo que collen todo tipo de insectos, pero polo menos o que eu vexo nas trampas que poño: non están todo tipo de insectos na proporción que acaba de dicir. Evidentemente que si que aparecen nespras *crabro*, pero tamén as matan se non facemos este trameo.

A ver: o trameo masivo consiste en coller as raíñas cando saen da hibernación. Cantas máis collamos menos niños temos. E se non as collemos, o que teremos é unha incidencia de niños enorme que nos traerán e que matarán, e matarán de que maneira. Miren, monopolizan toda a fonte de alimentos. Se vostedes teñen un salgueiro chorón cerca da casa, verán como en canto ese salgueiro chora, é dicir, cando produce pulgón, se enche de insectos, pero quen monopoliza é a *velutina*, que non deixa que ningún outro insecto acceda a esa fonte de alimento.

Queren que vaíamos especie por especie, que vaíamos ás pereiras, que vaíamos ás maceiras, que queda a mazá redondiña, perfecta, bótaslle a man e é puro papel. Isto é o que está facendo a *velutina*. ¡E non sabemos ata onde vai chegar! Non o sabemos aínda. ¿Por que? Porque ano tras ano estase manifestando con maior virulencia, pero exponencialmente, e é necesario poñerlle coto. É necesario poñerlle coto, porque o desastre non é só nos cultivos, en canto a que elas coman, o desastre é a polinización, o desastre é o equilibrio, o desastre é masivo, o desastre é tremendo. Miren: hai tetos de vacas masacrados polas *velutina*, e xa hai algún especialista nesa cura. E estoulles falando do medio rural real, dos que sufrimos a *velutina*, non dos que a ven pola televisión.

E é necesario dicirlle á xente dese medio real, que non ten por que sabelo, o que é un niño primario e como se desfai un niño primario e cando, e que non se desfaga del, que chame a xente competente para facelo. E é necesario facer todo isto, porque iso é ciencia. Eu ben sei que vostedes acoden á ciencia, e aos resultados científicos —non sei da valía dos que vostedes mencionaron— acoden cando lles interesa. Claro, pero ¿por que vostedes desde o ano 2012 non propiciaron estudos científicos en serio?, ¿por que? Porque andaron sempre a remolque... Si, si, sempre van a remolque do que se lles di e do que se lles bota en cara. Fágano dunha vez, coordinen, ifagan algo! Porque ese «fagan algo» é o que a xente do campo lles está dicindo a todas horas. Fagan algo que me comen as *velutina*. ¿Que fago? Porque é que un niño así redondo tamén pode ser de *Vespa crabro*, e estanse destruindo a mazo. Calquera niño de nespras que teña celulosa parece de *velutina*, ou á xente parécelle que é de *velutina*, e leña con ela, ¡lume!, e non é, non é, non é.

Eu quero felicitarlles as pascuas cunha copla dun vilancico, dunha panxoliña, que é moi acaída para este goberno: «*Cun sombreiro de palla, / un galego a Belén foi, / mentres adoraba o neno / comeulle o sombreiro o boi*». ¡Que non nos coma o sombreiro o boi! (*Aplausos.*)

O señor PRESIDENTE (Calvo Pouso): Moitas grazas, señor Rivas Cruz.

Ten a palabra por parte do Grupo Socialista o señor Pérez Seco.

O señor PÉREZ SECO: Grazas, presidente.

Señora Arias, non sei se as medidas que puxeron vostedes dende o ano 2012 foron efectivas ou suficientes, nós cremos que non. A repartición de trampas, retirada de niños, campañas formativas e informativas e convenios, nós cremos que non foron suficientes, porque o traballo están a facelo os concellos con medios propios. Vostedes entréganlles unha pértega e uns traxes, e nada máis.

E o trapeo masivo é algo que nos están a pedir tanto apicultores como outros sectores afectados, que son os que están a sufrir as graves consecuencias da *velutina*.

En relación coa emenda que vostedes presentaron, pois dígolles que non podemos aceptar a emenda tal como está porque poñen no primeiro punto «Seguir incidindo», e iso significaría continuar igual e, como explicabamos, non é suficiente. A Xunta debería colaborar máis cos concellos e coas asociacións, porque están facendo un grande esforzo na retirada de niños económico e humano. E a única colaboración que a Xunta no día de hoxe fai é entrega de pértegas e traxes. E iso non é suficiente, xa que os mesmos concellos e asociacións están a comprar eles mesmos o veneno.

Miren, estamos ante un problema de saúde, ante un problema social e un problema económico que non para de medrar. Polo tanto, require medidas concretas e afrontalo con seriedade; medidas concretas e non declaracións de intencións que non comprometen recursos. O escenario mudou, o cambio climático está aquí, acabamos de pasar un outono que non foi igual de frío que outros anos, e, polo tanto, o que ata o de agora funcionaba agora require de maiores esforzos. É preciso facer a prevención e non deixar esta cuestión en mans da climatoloxía, e esperar que faga frío para que as raíñas fundadoras invernen. Non é suficiente, son precisas medidas concretas, que lles repito: trapeo masivo, investigación, unificar esforzos, formación e prevención. Polo tanto, se queren falar en serio e actuar con firmeza falemos e chegaremos a unha transacción.

Pero, iso si, o que nos veñen ofrecer é unha mera declaración de intencións, un fan que fan, que é o de sempre, ao que nos teñen acostumados. Sentímolo, pero non podemos aceptar a súa emenda.

Máis nada e moitas grazas. (*Aplausos.*)

O señor PRESIDENTE (Calvo Pouso): Moitas grazas, señor Pérez Seco.

Por parte do Grupo Parlamentario de En Marea ten a palabra a señora Quintero Araújo.

A señora QUINTEIRO ARAÚJO: Claro que os grupos da oposición dicimos cousas parecidas ou iguais, porque escoitamos o sector. O único grupo deste parlamento que non quere escoitar o sector, que non quere escoitar unha plataforma con moitísimas asociacións e organizacións é o Partido Popular. Entón, que iso se utilice como ataque parécenos sinceramente ridículo. ¡Vergonza debería darlles a vostedes nin sequera escoitar a xente que lles toca na porta! Porque o Goberno ten, como mínimo, o deber de escoitar e dar resposta á xente que está fóra organizándose e facendo moito máis que o propio Goberno nesta loita.

E coma sempre —e xa esperabamos— nos discursos nunca un mínimo de autocrítica, todo o están facendo ben, incluso xa están facendo todo o que solicitamos nesta iniciativa. Se xa o

están facendo, pois voten a favor desta iniciativa, porque non entendemos como é que todo o están a facer, menos o das trampas, e agora néganse a votar nin un só dos puntos desta iniciativa. É mentira que estean facendo todas estas medidas, ¡é totalmente falso!

Potenciar a investigación. Reitero: un único convenio. Esa é a maneira de potenciar a investigación da *Vespa velutina*; dende o ano 2012 un único convenio. Agora veñen dicir que van asinar máis, ¡asínenos! Pero non están potenciando a investigación; se empezan a potenciala agora, ben, pero de momento non a están potenciando. ¿Teñen algún tipo de comunicación coas deputacións para coordinarse?, ¿para ver que liñas de investigación se están levando a cabo? ¿Teñen algún tipo de coordinación con todas as persoas que están levando a adiante esas investigacións? Absolutamente ningunha.

Liña de axudas, outro dos puntos que solicitamos. ¿Que axudas están dando?, ¿a quen?, ¿e cando? ¿Onde está esa orde de axudas?

Plan de formación do persoal implicado. Tamén, ¿onde está?, ¿que formación? ¿Por que din que están facendo cousas que son totalmente falsas? Mil setecentos carteis é o seu plan de divulgación e de socialización coa sociedade desta problemática.

Falamos do trameo masivo, e este ten o respaldo de moitos investigadores. Nalgunhas zonas como Francia, que o teñen bastante máis adiantado que aquí, porque chegou antes a *Vespa velutina*, sinalan esta necesidade. Debatámolo polo miúdo. Obviamente, hoxe non temos tempo, pero, cando menos, non digan que non vale sen facer absolutamente nada, sen pór en marcha a investigación para este proceso, sen pór en marcha ningún proxecto piloto para ver e avaliar se o trameo masivo é necesario ou non. Porque a *Vespa velutina* depreda moitos máis insectos do que atrapan as trampas. Entón, non fagan xogos de palabras, non intenten desviar a atención dicindo que as trampas atrapan insectos. ¿E a *Vespa velutina* que fai?, ¿non mata a nosa biodiversidade?, ¿non mata moitas destas cuestións?

Teñen un discurso totalmente contradictorio e din iso, que fan, que é unha prioridade a *Vespa velutina*, e despois nos orzamentos non hai nin un euro específico destinado a un plan de loita contra a *Vespa velutina*. Dende En Marea fixemos unha emenda, 1 millón de euros, unha cantidade insuficiente, era pequena, e nin sequera puideron aprobar esta emenda parcial. Negáronse a aprobar incluso isto.

E, coma sempre, hoxe non queren votar a favor porque o único que queren é facer propaganda e ter un titular que diga que a Xunta de Galicia ten unha preocupación absoluta, que a Xunta de Galicia fai todo para loitar contra a *Vespa velutina*. E entón por iso néganse a aprobar isto, porque non teñen ningunha vontade real de chegar a darlle unha solución a este problema.

E xa o comentou o portavoz do Bloque Nacionalista Galego: cando o problema vaia a máis, cando pase o tempo e teñamos máis desgrazas, entón seguro que chegarán e sairán cun plan de choque contra a *Vespa velutina* con moitas medidas —a ver se trinta as medidas contra os lumes—, e pagarán moitos miles de euros para difundir todo o que fan pola *Vespa velutina*. Pero ningunha medida real para aquí e agora, que xa chegamos tarde dende o ano 2012.

Póñanse as pilas e, realmente, ¿por que non queren transaccionar o punto 2? Volvo repetírllelo: ¿por que se negan a votar? Nós estamos dispostos a transaccionar. Ben, pois xa vexo que cambiaron de opinión, e alégrome. Ben, ao mellor non cambiaron de opinión. Pola súa xestualidade pode ser que cambien. Porque nós aceptamos transaccionar o punto 2, e non entendemos que haxa ningún motivo para que voten en contra de algo co que en teoría están de acordo.

E vou rematando. Realmente, se apostan polo rural deberían aprobar o conxunto da iniciativa por completo, porque necesitamos un plan global, integral. Obviamente, a Comisión de seguimento é un punto fundamental nesta loita, pero non é o único. E realmente todos os discursos de favorecer e apostar polo rural despois na práctica vese que nin un só euro para apostar por cuestións tan fundamentais como esta que debatemos hoxe aquí.

Grazas. (Aplausos.)

O señor PRESIDENTE (Calvo Pouso): Moitas grazas, señora Quinteiro.

O señor PRESIDENTE: Agora tocaría votar conxuntamente, pero hai que votalas individuais; debateuse conxuntamente e hai que votalas de xeito individual.

Comezamos votando a do Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego sobre o problema da velutina.

Non se acepta a emenda do Grupo Parlamentario Popular.

Votamos.

Votación da Proposición non de lei, do G. P. do Bloque Nacionalista Galego, por iniciativa de D. José Luis Rivas Cruz e cinco deputados/as máis, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego para frear o avance da presenza da avespa velutina en Galicia e o establecemento de mecanismos de loita biolóxica contra esa especie.

Efectuada a votación, deu o seguinte resultado: votos a favor, 29; votos en contra, 37

O resultado da votación é negativo.

En consecuencia, queda rexeitada esta proposición non de lei.

O señor PRESIDENTE: Votamos agora a mesma do Grupo Parlamentario Socialista, que tampouco acepta a emenda do Grupo Parlamentario Popular.

Votamos.

Votación da Proposición non de lei, do G. P. dos Socialistas de Galicia, por iniciativa de D. José Manuel Pérez Seco e D. José Antonio Quiroga Díaz, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa realización no ano 2018 dun trampeo masivo contra a avespa velutina, profundar na investigación e erradicar esta especie, así como afrontar os danos causados na poboación apícola e incluír os representantes do sector na comisión de seguimento.

Efectuada a votación, deu o seguinte resultado: votos a favor, 30; votos en contra, 37.

O resultado da votación é negativo.

En consecuencia, queda rexeitada esta proposición non de lei.

O señor PRESIDENTE: Por último, votamos a do Grupo Parlamentario de En Marea, que comentou algo de aceptar a votación por puntos.

¿Señora Quinteiro? (Negación.) Non aceptou tampouco. Entón, nada.

Votamos.

Votación da Proposición non de lei, do G. P. de En Marea, por iniciativa de Dª Paula Quinteiro Araújo e D. David Rodríguez Estévez, sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego para a posta en marcha no ano 2018 dun plan de choque para o control da poboación da avespa velutina, a posta en funcionamento, de xeito efectivo, da comisión de seguimento e a apertura de liñas de investigación ao respecto, así como a apertura dunha liña de axudas específica para paliar as perdas sufridas polos apicultores.

Efectuada a votación, deu o seguinte resultado: votos a favor, 30; votos en contra, 37.

O resultado da votación é negativo.

En consecuencia, queda rexeitada esta proposición non de lei.

